

Uredile

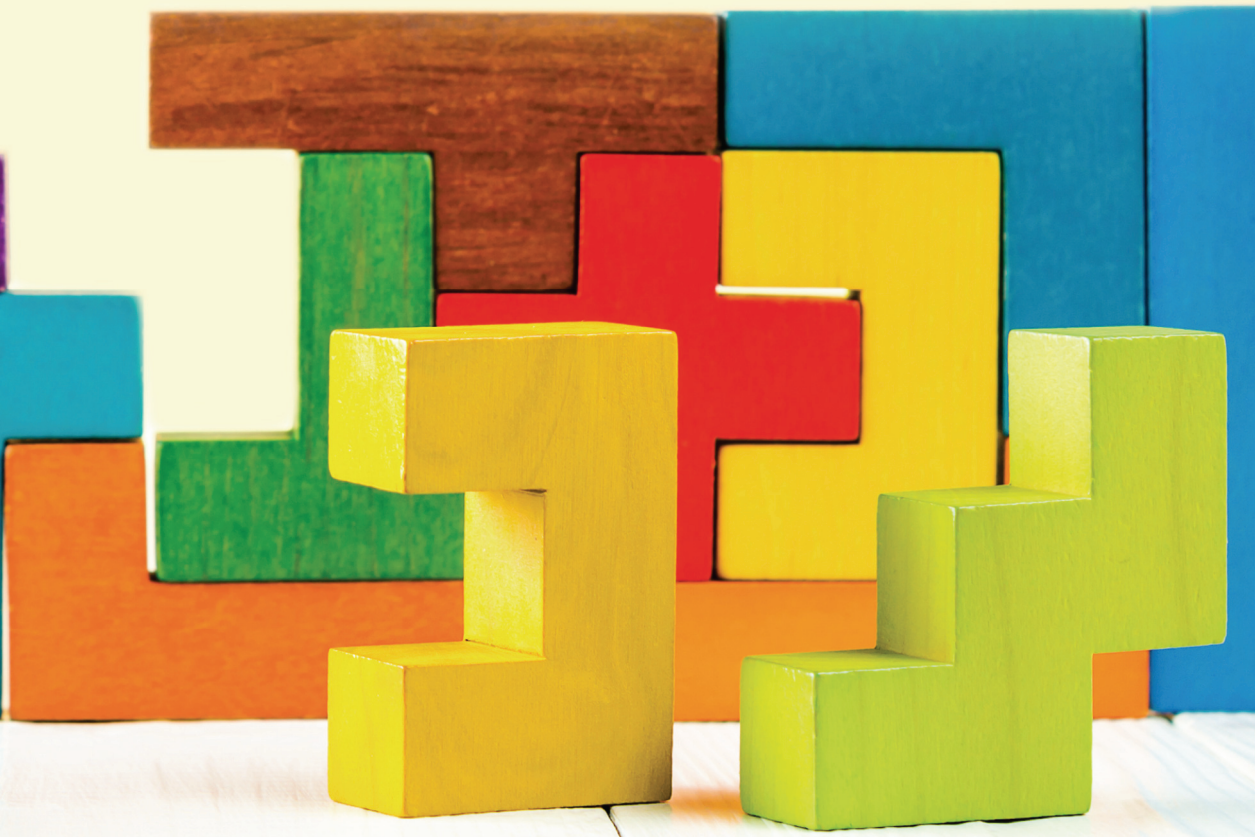
Marina **Volk**, Tina **Štemberger**, Anita **Sila** in Nives **Kovač**

Medpredmetno povezovanje

Pot do uresničevanja
vzgojno-izobraževalnih ciljev

Cross-Curricular Integration

The Path to the Realisation
of Educational Goals

Medpredmetno povezovanje
Cross-Curricular Integration

Knjižnica Ludus · 25 · ISSN 2536-1937
Urednica zbirke · Silva Bratož

Medpredmetno povezovanje

Pot do uresničevanja
vzgojno-izobraževalnih ciljev

Cross-Curricular Integration

The Path to the Realisation
of Educational Goals

Uredile

Marina Volk

Tina Štemberger

Anita Sila

Nives Kovač

Medpredmetno povezovanje: pot do uresničevanja vzgojno-izobraževalnih ciljev
Cross-Curricular Integration: The Path to the Realisation of Educational Goals

Uredile · Marina Volk, Tina Štemberger, Anita Sila in Nives Kovač

Recenzentki · Silva Bratož in Nikoleta Gutvajn

Lektor · Davorin Dukič

Oblikovanje naslovnice · Tina Cotič

Risbe, oblikovanje in tehnična ureditev · Alen Ježovnik

Knjižnica Ludus · 25 · ISSN 2536-1937

Urednica zbirke · Silva Bratož

Izdala in založila · Založba Univerze na Primorskem

Titov trg 4, 6000 Koper

www.hippocampus.si

Glavni urednik · Jonatan Vinkler

Vodja založbe · Alen Ježovnik

Naklada · 200 izvodov

Koper · 2020

© 2020 Univerza na Primorskem

CIP – Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.02(082)

37.091.3(082)

MEDPREDMETNO povezovanje : pot do uresničevanja vzgojno-izobraževalnih ciljev =
Cross-curricular integration : the path to the realisation of educational goals /
uredile Martina Volk ... [et al.] ; [risbe Alen Ježovnik]. –
Koper : Založba Univerze na Primorskem, 2020. –
(Knjižnica Ludus, ISSN 2536-1937 ; 25)

ISBN 978-961-293-012-7

1. Vzp. stv. nasl. 2. Volk, Marina, 1985–

COBISS.SI-ID 26446595

Kazalo

Predgovor

Marina Volk, Tina Štemberger, Anita Sila in Nives Kovač · 7

Vloga akcijskega raziskovanja pri medpredmetnem povezovanju

Tina Štemberger · 11

Changing the Educational Paradigm by Applying STEM Competencies

Tatjana Marić · 25

Analiza učnih načrtov z vidika razvijanja digitalnih kompetenc skozi medpredmetno povezovanje v 1. vzgojno-izobraževalnem obdobju

Marina Volk · 39

Interdisciplinarni pristup učenju kroz projektnu nastavu u mlađim razredima osnovne škole

Mirjana M. Stakić i Sanja M. Maričić · 55

Kako dobro študentje poznajo medpredmetno povezovanje in kakšne izkušnje imajo z njim?

Nives Kovač · 69

Transdisciplinarne teme namesto predmetov: primer šole z IB Primary Years Programme v Sloveniji

Sara Brezigar · 83

Razvoj glasbeno-specifičnih gibalnih spretnosti mladih glasbenikov kot stičišče medpodročnega povezovanja kineziologije in glasbenega izobraževanja

Matej Plevnik · 101

Učinek poučevanja z gibanjem na povečanje dnevne gibalne/športne aktivnosti in zmanjšanje gibalne neaktivnosti

Andreja Ajdovec in Tadeja Volmut · 115

Medpredmetno povezovanje glasbenih in likovnih vsebin v zamejskem šolstvu

Eda Birsa in Barbara Kopačin · 133

Vključevanje glasbenih metod poučevanja in učenja v pouk tujega jezika

Bojan Kovačič in Anja Špindler · 147

Songs in Early English Learning Textbooks: A Cross-Curricular Potential

Ivana Paula Gortan-Carlin and Gordana Dobravac · 165

Raziskovalni pouk ob mikroskopiranju v kontekstu medpredmetnega sodelovanja učiteljev

Darjo Zuljan, Petra Pejić Papak in Milena Valenčič Zuljan · 179

- Stališča študentov študijskega programa Razredni pouk do medpredmetnega povezovanja pri poučevanju vsebin državljske vzgoje
Nina Krmac in Martina Kovačič Kuzmič · 197
- Medinstitucionalna/multidisciplinarna obravnava mladostnika, nameščena v vzgojnem zavodu
Mateja Marovič · 215
- Povezovanje študentov za sodelovalno načrtovanje inkluzivnega pouka
Vanja Riccarda Kiswarday in Katarina Kravos · 231
- Drama v izobraževanju kot celostni učni pristop
Irina Lešnik · 249
- Medpredmetno povezovanje učnih predmetov spoznavanje okolja in filozofija za otroke
Vasja Kožuh in Tomaž Grušovnik · 263
- Mathematical Laws of Nature: The Factor of Cross-Curricular Connections in Teaching
Dragica Milinković, Milenko Čurčić, and Slađana Mitrović · 277
- Uporaba raziskovalnih škatel v naravi kot primer učinkovitega medpredmetnega povezovanja
Nataša Dolenc Orbanič, Špela Kvas in Nives Kovač · 289
- Motorične spretnosti pri obdelavi papirja kot izhodišče za medpredmetno povezovanje na elementarnem nivoju izobraževanja
Mojca Ribič in Samo Fošnarč · 305
- Medpredmetno povezovanje kot možnost ustvarjanja interakcije pesniške zbirke z likovnim delom
Janja Batič in Dragica Haramija · 325
- Glasbene dejavnosti kot povezovalni element medpredmetnih povezav v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju osnovne šole
Jasmina Tomšič · 341
- Medpodročno povezovanje v vrtcu s slovenskim učnim jezikom v Italiji
Barbara Baloh, Petra Furlan, Bojana Kralj in Ester Derganc · 357
- Therapeutic Fairy Tales in Times of Pandemic: Cross-Curricular Initial Preschool Teacher Education
Aleksandra Šindić, Tamara Pribišev Beleslin, and Jurka Lepičnik Vodopivec · 373
- Uporaba pristopa CLIL pri učenju in poučevanju naravoslovja in angleščine v vrtcu
Anita Sila, Nastja Cotič in Nataša Dolenc Orbanič · 387

Predgovor

Marina Volk

*Univerza na Primorskem
marina.volk@pef.upr.si*

Tina Štemberger

*Univerza na Primorskem
tina.stemberger@pef.upr.si*

Anita Sila

*Univerza na Primorskem
anita.sila@pef.upr.si*

Nives Kovač

*Univerza na Primorskem
nives.kovac@pef.upr.si*

V današnjem času smo priče nenehnemu napredku na vseh področjih, ki od nas zahteva hitro odzivnost, prilagodljivost na spremembe okolja in družbe ter vseživljenjsko izobraževanje. Izhajajoč iz tega je treba tudi poučevanje prilagoditi, tako da bomo učence¹ napotili na pot nenehnega učenja in spreminjajočega se pridobivanja informacij, ki jih bodo znali povezati med seboj in izkoristiti v dani situaciji. Sposobnosti videnja povezav, reševanje problemov z vidika različnih perspektiv in vključevanje informacij z različnih področij so ključni za življenje v hitro spreminjajoči se družbi. Učitelji in vzgojitelji tako niso več le posredniki znanja, temveč pomembni soustvarjalci dinamičnega učnega procesa, v katerem skupaj z učenci soustvarjajo znanje, da bi razumeli dogajanje v družbi oz. svoji okolici. Prav zato je pomembno, da vzgojno-izobraževalne institucije pri poučevanju upoštevajo te značilnosti in se nanje ustrezno odzivajo. Pri tem je pomembno spreminjanje učnega procesa v smeri medpredmetnega povezovanja, ki prispeva k vseživljenjskemu znanju in razvoju ključnih kompetenc, predvidenih v nacionalnih kurikulumih.

Medpredmetno povezovanje je celosten didaktični pristop, ki označuje tako horizontalno kot vertikalno povezovanje znanj, vsebin in učnih spretnosti ter spodbuja samostojno in aktivno pridobivanje učnih izkušenj (Sicherl-Kafol 2008). Povezovanje disciplin nadgrajuje sodobne teorije poučevanja in

¹ Pojem učenec je uporabljen v smislu učečega se na vseh stopnjah vzgojno-izobraževalnega sistema.

učenja ter učečega se postavi v vlogo aktivnega graditelja lastnega znanja. Medpredmetno povezovanje se lahko načrtuje in uresničuje na različnih ravneh: (1) vsebinski, (2) konceptualni ter (3) procesni. Vsebinska raven povezovanja pomeni predvsem obravnavo učnih tem v okviru različnih predmetov, pri čemer je pomembno, da se vsebina enega področja ne siromaši na račun vsebine drugega področja. Medpredmetno povezovanje na konceptualni ravni pomeni obravnavo sorodnih pojmov pri različnih predmetih, kar omogoča transfer miselnih strategij za ustvarjalno reševanje problemov pri različnih predmetih. Pomembno je tudi povezovanje na procesni ravni, pri čemer učenje poteka kot interakcija spoznavnega, čustvenega, socialnega ter telesnega razvoja (Sicherl-Kafol 2008). Ob zavzetosti za medpredmetno povezovanje in poučevanje ne smemo zanemariti dejstva, da je pogoj za uspešno medpredmetno učenje velikokrat obvladovanje temeljnih veščin in znanj posameznih disciplin, in šele, ko jih učenec obvlada, jih lahko integrira v ostala predmetna področja. Predmete povezujemo, ko je to smiselno in ko vemo, da bo povezava prispevala k bolj poglobljenemu in posledično trajnejšemu znanju.

Vsebinsko zasnovane obsežne znanstvene monografije *Medpredmetno povezovanje v funkciji uresničevanja vzgojno-izobraževalnih ciljev*, določajo prispevki, ki se usmerjajo tako v splošne vidike medpredmetnega povezovanja kot tudi v specifičnejše, konkretnejše primere. V monografiji so predstavljene študije, ki se navezujejo na različna vzgojno-izobraževalna obdobja kot tudi na različna disciplinarna področja. Nekateri prispevki temeljijo na predstavitvi konkretnih izvedb medpredmetnega povezovanja, ki lahko služijo kot izhodišče za iskanje smiselnih medpredmetnih povezav. Avtorji prispevkov so učitelji na vseh ravneh vzgoje in izobraževanja, raziskovalci in študenti. Predstavljene raziskave imajo kljub različnim izkušnjam in raziskovalnim izhodiščem vrsto skupnih poudarkov, povzetih v nadaljevanju:

1. Kakovostno medpredmetno poučevanje lahko zagotovimo le, če strokovnjaki različnih področij najdejo skupne točke tako na ravni izobraževalne politike kot na ravni vzgojno-izobraževalnih institucij, ki povezave izvajajo. Da bi se medpredmetno povezovanje lahko uresničevalo, je vzgojno-izobraževalnim institucijam potrebno zagotoviti sistemsko podporo: poskrbeti je potrebno za ustrezne materiale, didaktične pripomočke in prostore, ki bodo omogočali sodobne načine učenja in poučevanja. Pri tem moramo poudariti, da je ključna podpora in ne regulacija, saj mnogi izsledki dokazujejo, da diktiranje načina poučevanja ni učinkovit pristop.

2. Posebno pozornost je potrebno nameniti vključevanju vsebin s področja medpredmetnega povezovanja tako pri začetnemu usposabljanju kot tudi stalnemu izpopolnjevanju učiteljev, saj ti na ta način pridobivajo kompetence za izvajanje tovrstnega poučevanja. Pri tem je odločilnega pomena tudi tesno sodelovanje med visokošolskimi učitelji na fakultetah, ki izobražujejo bodoče vzgojitelje in učitelje. Tukaj vidimo tudi številne možnosti sodelovanja izvajalcev izobraževanja z izkušenimi učitelji praktiki. Primeri dobre prakse pri tem predstavljajo enega izmed ključnih instrumentov prenosa izkušenj in znanja v širše učno okolje. Izmenjava dobrih primerov medpredmetnega poučevanja tako prispeva k boljši učni praksi in učnim uspehom učencev.
3. Zavedati se moramo, da lahko do učinkovitega medpredmetnega sodelovanja pride le v institucijah, ki so temu naklonjene, ter med učitelji, ki so strokovno usposobljeni, motivirani in timsko naravnani. Zato bo v prihodnje zagotovo potrebno več pozornosti nameniti razvijanju sodelovalne kulture v vzgojno-izobraževalnih institucijah. Medsebojno sodelovanje izvajalcev je nujno za uspešno načrtovanje, izvedbo in evalvacijo učinkovitega medpredmetnega povezovanja.

Prednosti medpredmetnega poučevanja in povezovanja je veliko, tako za učence kot za učitelje. Učenci pri medpredmetnem poučevanju in učenju razvijajo več naprednih epistemoloških prepričanj, izboljšajo sposobnost kritičnega mišljenja ter usvajajo razumevanje odnosov med perspektivami, ki izhajajo z različnih predmetnih področij, hkrati pa pridobivajo možnost uporabe pridobljenega znanja pri vsaki disciplini, kar krepi njihovo samozavest. Učitelji, ki sodelujejo pri izvajanju medpredmetnega poučevanja, več sodelujejo s sodelavci, spoznavajo druga predmetna področja ter nove načine poučevanja, hkrati pa ob prilagajanju dobivajo tudi podporo drug drugega in občutek, da poučujejo učinkoviteje.

Literatura

Sicherl-Kafol, B. 2008. »Medpredmetno povezovanje v osnovni šoli.« *Didakta* 18–19 (november): 7–9.

30,00 €

9 789612 930127